

Problémy aplikácie zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov a zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v činnosti katastrálnej inšpekcie

JUDr. Eva Hájková

Mgr. Ing. Ivana Zemková

Úvod

Výkon štátneho dozoru nad úrovňou spravovania, aktualizácie a obnovy katastra, ako aj nad úrovňou zabezpečovania úloh súvisiacich s katastrom je hlavnou činnosťou katastrálnej inšpekcie. Jej pôsobnosť a kompetencie sú zakotvené v § 13 - § 15 zákona NR SR č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“) a v § 4 ods. 2 písm. m) zákona NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii (ďalej len „zákon o geodézii a kartografii“). Keďže procesný postup pri výkone štátneho dozoru nie je upravený ani v jednom z citovaných zákonov, katastrálna inšpekcia vykonáva štátny dozor v intenciách zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe (ďalej len „zákon o kontrole“). V prípade zistenia priestupku na úseku geodézie, kartografie a katastra postupuje podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“).

Katastrálnu inšpekciu v mene úradu vykonávajú poverení **katastrálni inšpektori**.

- inšpektor vykonáva dozor v zmysle katastrálneho zákona ako preventívnu kontrolnú činnosť (v rámci plánu kontrolnej činnosti na príslušný polrok)
- inšpektor vykonáva dozor nad konkrétnym nedostatkom, na ktorý poukáže vlastníik nehnuteľnosti alebo iná oprávnená osoba, prípadne orgán verejnej správy .

a) V zmysle § 13 ods. 1 katastrálneho zákona katastrálnou inšpekciou vykonáva úrad štátny dozor nad úrovňou spravovania, aktualizácie a obnovy katastra, ako aj nad úrovňou zabezpečovania úloh súvisiacich s katastrom. V tomto ustanovení je zakotvené oprávnenie inšpekcie vykonávať štátny dozor smerom voči orgánom verejnej správy na úseku katastra.

b) V § 13 ods. 2 katastrálneho zákona je zakotvené oprávnenie inšpektora vykonávať štátny dozor voči fyzickým osobám a právnickým osobám vykonávajúcim geodetické činnosti a kartografické činnosti, ktorých výsledky sa preberajú do katastra alebo pri ktorých výkone sa využívajú údaje katastra, a to najmä geometrické plány, vytyčovanie hraníc pozemkov, zriaďovanie a aktualizácia geodetických bodov, meranie a zobrazovanie predmetov, ktoré sa preberajú do základných štátnych mapových diel.

My sa v tomto príspevku sústredíme na dozor vykonávaný katastrálnou inšpekciou podľa § 13 ods. 2 katastrálneho zákona.

Katastrálny inšpektor je povinný pri výkone katastrálnej inšpekcie preukázať sa preukazom vydaným úradom, ktorý ho oprávňuje vykonávať katastrálnu inšpekciu. Nie je potrebné vyhotovovať písomné poverenie tak ako to ukladá zákon o kontrole. Na účely kontroly je katastrálny inšpektor oprávnený požadovať od fyzických osôb alebo právnických osôb potrebné údaje, vysvetlenia a nazerať do príslušnej dokumentácie.

Skutočnosti, ktoré katastrálny inšpektor v priebehu dozoru nad činnosťou fyzickej alebo právnickej osoby kontroluje, **sú**

- a) dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, administratívnych opatrení a technických noriem v oblasti geodézie, kartografie a katastra,
- b) výsledky meračských prác a ich premietnutie v súbore geodetických informácií.

V prípade zistených nedostatkov katastrálny inšpektor podľa § 14 ods. 1 písm. c) a d) katastrálneho zákona ukladá kontrolovaným subjektom prijať opatrenia na ich odstránenie, pričom následne kontroluje aj ich plnenie v určenej lehote. V prípade zistených drobných alebo formálnych nedostatkov, ukladá kontrolovaným subjektom ich odstránenie v priebehu kontroly alebo v určenej lehote.

Kontrolovaným subjektom v zmysle katastrálneho zákona je **osoba oprávnená na autorizačné overenie** výsledkov geodetických a kartografických činností (autorizovaný geodet). Ide o fyzickú osobu, ktorá má na to osobitnú odbornú spôsobilosť a oprávnenie na výkon činností autorizovaného geodeta a kartografa spolu s okrúhlou pečiatkou udelené podľa osobitného predpisu (zákon č. 216/1995 Z. z. o komore geodetov a kartografov). Zodpovednosť autorizovaného geodeta vyplýva z faktu, že autorizačnému overeniu podliehajú výsledky vybraných geodetických a kartografických činností v zmysle **zákona o geodézii a kartografii**, ktorých údaje sa preberajú do operátu katastra, a súčasne, že autorizačným overením oprávnená osoba osvedčuje, že pri spracovaní operátu boli dodržané všetky náležitosti a presnosť meračských výpočtových a zobrazovacích prác podľa príslušných všeobecne záväzných právnych ako aj technických predpisov (§ 40 ods. 1 a 2 vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 300/2009 Z. z, ktorou sa vykonáva katastrálny zákon).

Autorizačnému overeniu podliehajú podľa § 6 zákona o geodézii a kartografii.:

- a) geometrické plány,
- b) geodetické činnosti na pozemkové úpravy,
- c) vytyčovanie hraníc pozemkov,
- d) zriaďovanie a aktualizácia geodetických bodov a
- e) meranie alebo digitalizácia a zobrazenie objektov, ktoré sa preberajú do základných štátnych mapových diel s veľkou mierkou v rozsahu nad 0,025 km².

V zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona o geodézii a kartografii úrad určuje kvalitatívne podmienky na vykonávanie vybraných geodetických a kartografických činností uvedených v § 6 zákona, preto je oprávnený plnenie týchto kvalitatívnych podmienok a dodržiavanie tohto zákona kontrolovať prostredníctvom katastrálnej inšpekcie, ako je to zakotvené v písmene m) tohto ustanovenia.

Podľa § 12 zákona o geodézii a kartografii fyzické osoby a právnické osoby, ktoré vykonávajú vybrané geodetické a kartografické činnosti, sú povinné dodržiavať tieto **kvalitatívne podmienky na vykonávanie vybraných geodetických a kartografických činností** a najmä

- a) vykonávať tieto činnosti v záväzných geodetických systémoch a lokalizačných štandardoch,
- b) zabezpečiť ich autorizačné overenie,
- c) zabezpečiť číslovanie geodetických bodov podrobných bodových polí v súčinnosti s okresným úradom,
- d) bezplatne odovzdať geometrický plán alebo výsledný operát o vytýčení hraníc pozemkov do štátnej dokumentácie do 30 dní od ich vyhotovenia,
- e) bezplatne odovzdať výsledky z budovania geodetických bodov podrobných bodových polí do štátnej dokumentácie do 15 dní od ich zriadenia,
- f) bezplatne odovzdať výsledky merania alebo digitalizácie a zobrazenia objektov, ktoré sa preberajú do základných štátnych mapových diel s veľkou mierkou alebo základnej bázy údajov pre geografický informačný systém v rozsahu nad 0,025 km² do štátnej dokumentácie do 30 dní od ich vyhotovenia; táto povinnosť sa nevzťahuje na fyzické osoby a právnické osoby, ktoré vykonávajú geodetické a kartografické činnosti pre potreby obrany štátu a na fyzické osoby a právnické osoby, ktoré vykonávajú meranie a zobrazenie objektov pred začatím výstavby.

Autorizačne by mal byť overený len taký geometrický plán alebo iný výsledok vybraných geodetických a kartografických činností, ktorý spĺňa predpísané vyššie uvedené náležitosti podľa § 12 zákona o geodézii a kartografii.

Kompetencie katastrálneho inšpektora pri vykonávaní kontroly

Katastrálny inšpektor sa pri výkone kontroly riadi ustanoveniami zákona o kontrole. Podľa § 1 ods. 2 orgány kontroly vykonávajú vonkajšiu kontrolu v rozsahu svojej pôsobnosti vymedzenej osobitnými predpismi.

Pred začatím kontroly je povinný katastrálny inšpektor vopred oznámiť kontrolovanému subjektu predmet kontroly. Ak by oznámenie pred začatím kontroly mohlo viesť k zmareniu jej účelu, treba tak urobiť najneskôr pri začatí kontroly. Kontroly bývajú zamerané na niektorú z týchto tém:

- a) Vybrané geodetické a kartografické činnosti (kvalita autorizačného overovania - vonkajšia kontrola)
- b) Kontrola plnenia opatrení pri vonkajších kontrolách.

Predmetom kontroly sú buď náhodne vybrané výsledky vybraných geodetických a kartografických činností alebo je kontrola vykonávaná v nadväznosti na doručené podanie alebo žiadosť dotknutej osoby.

Kontrola spravidla prebieha na základe podkladov katastrálneho operátu miestneho orgánu štátnej správy. Ak je to na účely kontroly potrebné, katastrálny inšpektor splnenie kvalitatívnych podmienok vybraných geodetických a kartografických činností preverí aj **meraním v teréne**.

Ak katastrálny inšpektor v priebehu kontroly nezistí nedostatky autorizačného overenia, ukončí kontrolu vyhotovením **záznamu** o kontrole, ktorý doručí kontrolovanému subjektu.

Ak v priebehu kontroly boli zistené nedostatky, vyhotoví o kontrole **protokol**, ktorý doručí kontrolovanému subjektu a zároveň mu stanoví lehotu, v ktorej sa môže písomne vyjadriť ku kontrolným zisteniam. Ak písomné vyjadrenie spochybňuje kontrolné zistenia, **považuje sa to za námietku voči zneniu protokolu**. Na námietky podané po stanovenej lehote

však inšpektor neprihliada.

Katastrálny inšpektor následne doručené námietky vyhodnotí, ak ich pokladá za opodstatnené, je povinný vyhotoviť dodatok k protokolu o kontrole, v ktorom námietky zohľadní. Ak námietky vyhodnotí ako neopodstatnené, ich neopodstatnenosť zdôvodní a oboznámi s nimi kontrolovaný subjekt najneskôr do termínu prerokovania protokolu. O prerokovaní protokolu vypracujú pracovníci kontroly zápisnicu. V zápisnici sa uloží povinnosť vedúcemu kontrolovaného subjektu (v tomto prípade autorizačný overovateľ) v určenej lehote

- a) prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin a predložiť ich orgánu kontroly,
- b) určiť zamestnancov zodpovedných za zistené nedostatky,
- c) predložiť orgánu kontroly správu o splnení opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin a uplatnení právnej zodpovednosti,
- d) uplatniť právnu zodpovednosť za zistené nedostatky voči zamestnancom zodpovedným za tieto nedostatky.

Kontrola je skončená prerokovaním protokolu. Protokol sa považuje za prerokovaný aj vtedy, ak sa vedúci kontrolovaného subjektu bezdôvodne nedostaví na prerokovanie protokolu alebo odmietne podpísať zápisnicu o prerokovaní protokolu.

Kontrolovanému subjektu, ktorý neplní povinnosti podľa zákona o kontrole, a tým znemožňuje priebeh kontroly, marí výsledok kontroly alebo nápravu zistených nedostatkov, môže orgán kontroly uložiť **poriadkovú pokutu** do výšky 650 eur.

Po uplynutí termínu na odstránenie zistených nedostatkov, v prípade nutnosti katastrálny inšpektor vykoná **kontrolu splnenia uložených opatrení**, ktorú opäť ukončí vyhotovením záznamu alebo protokolu o kontrole.

Kompetencie katastrálneho inšpektora pri prejednávaní priestupkov

V zmysle § 14 ods. 2 zákona o kontrole, sú orgány kontroly povinné upozorňovať príslušné orgány na nedostatky zistené kontrolou, ktorých riešenie patrí do pôsobnosti týchto orgánov, najmä na porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov a opatrení vydaných na ich základe.

V priebehu kontroly však katastrálny inšpektor môže zistiť také nedostatky (pochybenia), ktoré odôvodňujú začatie konania podľa osobitného zákona – zákona o priestupkoch. Priestupky prejednáva v mene úradu katastrálny inšpektor.

Podmienkou na postup inšpektora podľa zákona o priestupkoch je **naplnenie niektorej zo skutkových podstát priestupku:**

- a) **proti poriadku na úseku katastra** podľa § 74 ods. 1 písm. h) a ch) katastrálneho zákona
- b) **proti poriadku na úseku geodézie a kartografie** podľa § 23 ods. 1 písm. b), d), e), f), g), h) a k) zákona o geodézii a kartografii.

Katastrálny zákon síce v § 76 upravuje aj porušenie poriadku na úseku katastra právnickou osobou a zákon o geodézii a kartografii v § 25 upravuje porušenie poriadku právnickými osobami na úseku geodézie a kartografie, avšak na konanie o týchto porušeníach sa nevzťahuje zákon o priestupkoch, ale zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok).

Priestupku sa môže dopustiť iba fyzická osoba vzhľadom na to, že sa na jeho spáchanie vyžaduje vždy istá miera zavinenia. Priestupok nemožno prejednať, ak od jeho spáchania uplynuli dva roky, nakoľko uplynutím tejto lehoty zanikne zodpovednosť za priestupok.

Konanie o priestupku pozostáva z niekoľkých fáz:

1.) objasňovanie priestupku – v tejto fáze si katastrálny inšpektor obstaráva podklady potrebné na rozhodnutie úradu najmä o tom, či

- a) sa stal skutok, ktorý je priestupkom podľa tohto alebo iného zákona,
- b) tento skutok spáchala osoba, u ktorej sa predpokladá spáchanie priestupku,
- c) sa uloží sankcia za priestupok alebo sa od jej uloženia upustí, ak k náprave postačí samotné prejednanie priestupku,
- d) uloží ochranné opatrenie,
- e) uloží fyzickej osobe, ktorá spáchala priestupok povinnosť uhradiť spôsobenú škodu.

O výsledku objasňovania priestupku podľa odseku 3 písm. d) zákona o priestupkoch spíše správu.

2.) konanie o priestupkoch - podkladom na začatie konania o priestupku je správa o výsledku objasňovania priestupku, oznámenie štátneho orgánu obce, organizácie alebo občana o priestupku, poznatok z vlastnej činnosti správneho orgánu alebo postúpenie veci orgánom činným v trestnom konaní.

Ak inšpektor vec neodloží, ani nezistí dôvod pre postúpenie veci inému orgánu, začne konanie o priestupku bezodkladne, najneskôr do 30 dní.

Konanie o priestupku pokračuje v súlade s ustanoveniami Správneho poriadku, ak zákon o priestupkoch neustanoví inak, teda katastrálny inšpektor zašle fyzickej osobe **oznámenie o začatí konania**.

Osoba, ktorá sa mala dopustiť priestupku, má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa jej kladú za vinu a k dôkazom o nich, uplatňovať skutočnosti a dôkazy na svoju obhajobu, podávať návrhy a opravné prostriedky. K výpovedi ani k priznaniu ju nemožno donucovať.

O priestupku koná inšpektor **ústne pojednávanie**. V neprítomnosti osoby, ktorá sa mala dopustiť priestupku, možno vec prejednať len vtedy, ak sa odmietne dostaviť na ústne pojednávanie, hoci bola riadne predvolaná, alebo sa nedostavila bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu. O ústnom pojednávaní inšpektor spíše zápisnicu.

Konanie môže byť z pohľadu inšpektora ukončené postúpením veci príslušnému orgánu, zastavením konania z dôvodov uvedených v § 76 zákona o priestupkoch alebo **právoplatným rozhodnutím vo veci**.

Výrok rozhodnutia o priestupku, ktorým je osoba uznaná vinnou zo spáchania priestupku, musí obsahovať tiež popis skutku s označením miesta a času spáchania priestupku, vyslovenie viny, druh a výšku sankcie, prípadne rozhodnutie o upustení od uloženia sankcie (§ 11 ods. 3), o započítaní času do času zákazu činnosti (§ 14 ods. 2), o uložení ochranného opatrenia (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 ods. 2) a o trovách konania (§ 79 ods. 1).

Sankcie:

- a) podľa katastrálneho zákona.

- za priestupok, ktorý **prejdnáva** katastrálny inšpektor je možné **uložiť** pokutu do 25 000 Sk (v prepočte 830 eur) a ukladá ju úrad; pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa katastrálny inšpektor dozvedel o priestupku, najneskôr však do troch rokov odo dňa spáchania priestupku.

Fyzickej osobe, ktorá sa opakovane dopustí priestupku v lehote do jedného roka, môže úrad odňať oprávnenie na overovanie geometrických plánov alebo iných výsledkov geodetických prác. Ak rozhodnutie o odňatí oprávnenia na overovanie geometrických plánov a iných výsledkov geodetických prác nenadobudne právoplatnosť, okresný úrad neoverí fyzickej osobe ďalšie geometrické plány a iné výsledky geodetických prác.

b) podľa zákona o geodézii a kartografii

- priestupky podľa § 23 ods. 1 písm. b),d),e),f),g),h) a k) **prejdnáva úrad**, pokutu do 500 eur za konania uvedené v písmene b) a pokutu až do 330 eur za konanie uvedené v písmene d) až h) by zaňho mal uložiť **okresný úrad**.

Vzniká tu rozpor, pretože kým citované priestupky prejedná úrad, pokutu za ne ukladá okresný úrad, v ktorého územnom obvode bol priestupok spáchaný. Fyzickej osobe, ktorá sa opakovane dopustí priestupku v lehote do jedného roka, možno uložiť pokutu až do dvojnásobku pokuty uvedenej v § 23 ods. 2 zákona o geodézii a kartografii.

Druhou dierou v zákone je ustanovenie § 23 ods. 2 zákona o geodézii a kartografii, ktorý akoby opomenul priestupok podľa § 23 ods. 1 písm. k) a neustanovil pokutu za priestupok, ktorého sa dopustí osoba, ktorá nezabezpečí autorizačné overenie výsledkov vybraných geodetických a kartografických činností.

Proti rozhodnutiu o priestupku sa môže geodet alebo autorizovaný geodet a kartograf odvolať v plnom rozsahu.

Proti rozhodnutiu úradu možno podať v zmysle § 61 ods.1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov rozklad na Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky v lehote 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia prostredníctvom odboru katastrálnej inšpekcie.

De lege ferenda - právny stav navrhovaný, vhodný

Zákon o kontrole – katastrálni inšpektori v súčasnosti vykonávajú štátny dozor voči fyzickým osobám a právnickým osobám vykonávajúcim geodetické činnosti a kartografické činnosti (tzv. vonkajšiu kontrolu) podľa ustanovení zákona o kontrole. Aplikáciu tohto predpisu pri vykonávaní tejto kontroly odvodzujú len z ustanovenia § 1 ods. 2 zákona o kontrole, v zmysle ktorého orgány kontroly vykonávajú vnútornú kontrolu ako súčasť plnenia svojich úloh v príslušnom odvetví štátnej správy a vonkajšiu kontrolu v rozsahu svojej pôsobnosti vymedzenej osobitnými predpismi¹⁾. Odkaz pod č. 1 v texte tohto ustanovenia príkladmo uvádza niektoré osobitné predpisy, okrem iných aj katastrálny zákon. Príkladné vymenovanie však dáva priestor aj pre iné osobitné predpisy, preto máme za to, že vonkajšiu kontrolu podľa zákona o kontrole vykonáva inšpektor aj v rámci svojej pôsobnosti stanovenej zákonom o geodézii a kartografii.

Navrhovaná úprava v **katastrálnom zákone** -

V pôsobnosti katastrálnej inšpekcie z dôvodu racionálnosti a efektívnosti je navrhované, aby výsledky geodetických a kartografických činností používaných pre kataster

nehnuteľností boli kontrolované, ak od ich vyhotovenia, resp. autorizačného alebo úradného overenia neuplynulo viac ako päť rokov. Oproti predchádzajúcej právnej úprave je navrhované, aby katastrálna inšpekcia bola oprávnená podávať podnety aj živnostenskému úradu na konanie podľa živnostenského zákona, ak sa kontrolovaný subjekt s viazanou živnosťou v priebehu jedného roka opakovane dopustí priestupku alebo porušenia poriadku na úseku katastra (potreba jednoznačnej špecifikácie či môže byť kontrolovaným subjektom len autorizačný overovateľ alebo aj zhotoviteľ s ohľadom na možnosť vyvedenia zodpovednosti, uloženia a prijatia opatrení, resp. právneho postihu).

Podľa navrhovanej právnej úpravy inšpekcia prejednáva priestupky, ktorých sa dopustí fyzická osoba, ktorá :

- využíva alebo rozširuje údaje katastra neoprávnene (presunuté zo zákona o geodézii a kartografii)
- autorizačne overí výsledky geodetických činností pre kataster, pri ktorých sa nedodrжали povinnosti pri vykonávaní geodetických činností pre kataster, a to najmä
  - nedodrží kvalitatívne podmienky na vykonávanie geodetických činností pre kataster,
  - nevykoná geodetické činnosti pre kataster v geodetických referenčných systémoch a ich výsledky nezdokumentuje v S-JTSK,
  - nezabezpečí autorizačné overenie výsledkov geodetických činností pre kataster,
  - nezabezpečí číslovanie bodov podrobného polohového bodového poľa v súčinnosti s okresným úradom a bezodplatne odovzdať operát o zriadení bodov podrobného polohového bodového poľa okresnému úradu do 30 dní odo dňa jeho vyhotovenia,
- overí neoprávnene výsledky geodetických činností pre kataster,
- vyhotoví výsledok geodetických činností pre kataster, ak nie je fyzickou osobou, ktorá má vysokoškolské vzdelanie aspoň prvého stupňa v študijnom odbore geodézia a kartografia alebo úplné stredné odborné geodetické a kartografické vzdelanie alebo rozhodnutie o uznaní dokladu o vzdelaní.

V neposlednom rade by sa upravili opatrenia, ktoré je inšpektor v rámci zistenia nedostatkov oprávnený uložiť kontrolovanému subjektu, ako napríklad:

- vypracovanie nového geometrického plánu alebo prepracovanie výsledkov iných geodetických a kartografických činností na úseku katastra,
- doplnenie alebo prepracovanie vytyčovacieho náčrtu o vytýčení hranice pozemkov,
- obnovenie katastrálneho konania na vykonanie zmeny údajov súboru popisných informácií a grafických informácií tak, aby boli v súlade s verejnými listinami a inými listinami,
- podanie návrhu na začatie konania o zrušení zápisu do katastra nehnuteľností podľa osobitného zákona (odkaz na zákon o prokuratúre).

Z dôvodu nejasnej úpravy začatia plynutia lehoty pre odňatie oprávnenia na overovanie geometrických plánov alebo iných výsledkov geodetických prác, ktorá bola formulovaná takto – „Fyzickej osobe, ktorá sa opakovane dopustí priestupku v lehote do jedného roka“ – je potrebné stanoviť, že úrad môže odňať oprávnenie na overovanie geometrických plánov alebo iných výsledkov geodetických prác do jedného roka odo dňa, keď sa fyzická osoba dopustila predošlého priestupku.

V pôvodnom návrhu novely **zákona o geodézii a kartografii** sa navrhovalo osobitne upraviť postup inšpektora pri výkone štátneho dozoru nad dodržiavaním tohto zákona. Neskôr

sa od tohto návrhu upustilo práve z dôvodu dostatočnej právnej úpravy obsiahnutej v zákone o kontrole.

Úprava v zákona o geodézii a kartografii by sa však napriek tomu mala viac zaoberať osobitnou činnosťou pri výkone štátneho dozoru, ktorou je geodetická a kartografická činnosť spočívajúca v kontrolnom meraní, pri ktorej môže inšpektor obmedziť vlastníka alebo inú oprávnenú osobu v rozsahu nevyhnutnom na vykonanie štátneho dozoru.

Podľa navrhovanej právnej úpravy inšpekcia prejednáva priestupky proti poriadku na úseku geodézie a kartografie, ktorých sa dopustí fyzická osoba, ktorá:

- nevykoná geodetické a kartografické činnosti na úseku geodézie a kartografie v geodetických referenčných systémoch,
- overí autorizačne výsledky geodetických a kartografických činností na úseku geodézie a kartografie neoprávnene,
- nedodrží kvalitatívne podmienky ustanovené úradom na vykonávanie geodetických a kartografických činností na úseku geodézie a kartografie,
- zničí alebo inak znehodnotí zariadenie bodu geodetických základov, (*úprava prešla z katastrálneho zákona*)
- použije iné než štandardizované geografické názvy vo vydanom kartografickom diele, v odbornej publikácii, v turistickej literatúre, v učebnici, v tlači alebo v inom prostriedku masovej komunikácie, v úradnej činnosti orgánov štátnej správy v štátnom jazyku; rovnako to platí, ak použije iné než štandardizované geografické názvy vo vydanom kartografickom diele v cudzom jazyku, v odborných publikáciách, v turistickej literatúre, v učebniciach vydávaných v cudzom jazyku, v tlači, v úradnej činnosti orgánov verejnej správy alebo iných prostriedkoch masovej komunikácie šírených v cudzom jazyku, okrem prípadu, ak sa publikácia zaoberá historickým vývinom daných názvov, kde sa uvádzajú aj historicky podložené neštandardizované názvy, (*doplnené literárne diela, na ktoré sa priestupok vzťahuje a doplnil sa o literárne diela v cudzom jazyku; výnimka – historické názvy*)
- neuvedie doložku o použití kartografického podkladu pri použití kartografického diela, ktorého vydavateľom je úrad alebo neuvedie doložku pôvodného archívneho dokumentu, (*nové*)
- neodovzdá výsledky z budovania geodetických bodov podrobných polohových bodových polí do 30 dní odo dňa ich zriadenia okresnému úradu, (stanovená lehota na odovzdanie výsledkov)
- neodovzdá vydané kartografické dielo v analógovej podobe alebo v elektronickej podobe na archívne účely do 30 dní odo dňa ich vydania ústrednému archívu, (stanovená lehota na odovzdanie diela).

Pri prejednávaní priestupkov katastrálnym inšpektorom sme vyššie poukázali na súčasný rozpor medzi ustanoveniami § 23 ods. 2 zákona o geodézii a kartografii, podľa ktorého uvedené priestupky prejedná úrad (inšpektor) a ustanovením § 24 ods. 1 zákona č. o geodézii a kartografii, podľa ktorého pokutu za tieto úradom prejednané priestupky ukladá okresný úrad, v ktorého územnom obvode bol priestupok spáchaný.

Z dôvodu nejasnej úpravy začatia plynutia lehoty pre možnosť uloženia dvojnásobnej pokuty, ktorá bola formulovaná takto – „Fyzickej osobe, ktorá sa opakovane dopustí priestupku v lehote do jedného roka“ – je potrebné stanoviť, že úrad môže uložiť pokutu až do dvojnásobku pokuty uvedenej v § 23 ods. 2 zákona o geodézii a kartografii do jedného roka odo dňa, keď sa fyzická osoba dopustila predošlého priestupku.

Z praxe

Okrem najčastejšie sa vyskytujúcich priestupkov vyplývajúcich z nedodržania kvalitatívnych podmienok pri vyhotovovaní výsledkov geodetických a kartografických činností možno uviesť aj ďalšie priestupky ktoré riešili katastrálni inšpektori:

- priestupku v zmysle § 23 ods. 1 písm. b) zákona o geodézii a kartografii sa dopustil autorizačný geodet a kartograf tým, že sprístupnil tretej osobe kúpnu zmluvu, ktorú bol oprávnený použiť len na účely vyhotovenia geometrického plánu, čím sa dopustil neoprávneného rozširovania údajov zo štátnej dokumentácie.

- priestupku sa v zmysle § 74 ods. 1 písm. ch) katastrálneho zákona dopustil autorizačný geodet a kartograf tým, že nedodrжал požadovanú presnosť podrobného merania a vykonštruoval meranie, čo bolo okrem iného preukázané aj tým, že v deň merania v predmetnej lokalite nebolo zaznamenané pripojenie k službe SKPOS.

- katastrálny inšpektor podľa ustanovenia § 16 ods.1 zákona o kontrole uložil autorizovanému geodetovi poriadkovú pokutu za nesplnenie povinnosti vyplývajúcich z ustanovenia § 12 ods. 5 písm. a), písm. b) zákona o kontrole. Z kontroly autorizačného overenia vytyčovacieho náčrtu bol vypracovaný protokol o kontrole, na ktorého prerokovanie sa autorizačný geodet a kartograf nedostavil a následne neodstránil zistené nedostatky autorizačného overenia vytyčovacieho náčrtu. V takomto prípade katastrálny inšpektor pri ukladaní poriadkovej pokuty postupuje podľa všeobecného predpisu o správnom konaní.

Z činnosti katastrálnej inšpekcie sú známe aj prípady, keď sa autorizovaný geodet okrem porušenia ustanovení katastrálneho zákona resp. zákona o geodézii a kartografii dopustil aj spáchania priestupku a ten nemohol byť prejednaný riadne, a to len z dôvodu nedostatočnej legislatívy:

- autorizačný geodet a kartograf sa dopustil priestupku podľa § 74 ods. ch) katastrálneho zákona : overil iný výsledok geodetických prác, konkrétne vytyčovací náčrt, pri ktorom sa nedodržali náležitosti podľa § 65 ods. 1 katastrálneho zákona. Tento paragraf ustanovuje, že na **zmeny** v súbore geodetických informácií alebo na jeho obnovu možno použiť len overené výsledky podrobného merania obsahujúce náležitosti, ktoré upraví úrad všeobecne záväzným právnym predpisom. Štátnym dozorom bolo zistené že overený vytyčovací náčrt je zmätočný, katastrálny inšpektor prejednal priestupok a udelil sankciu. Avšak autorizačný geodet a kartograf uplatnil námietku, že vytyčovacím náčrtom sa nevykonávajú zmeny v súbore geodetických informácií a tým nespadá pod predmetné priestupkové ustanovenie. V závere rozkladového konania o priestupku fyzickej osoby, ktorá sa ho dopustila overením vytyčovacieho náčrtu, pri ktorom sa nedodržali náležitosti podľa § 65 ods. 1, sa jej námietke vyhovel, a preto nebolo možné uložiť sankciu.

- autorizačný geodet a kartograf sa dopustil priestupku podľa § 23 ods.1 písm. f) a k) zákona o geodézii a kartografii tým, že v súvislosti s vytyčovacím úkonom nezabezpečil autorizačné overenie výsledného operátu o vytýčení hraníc pozemkov, následne sa dopustil priestupku tým, že tento výsledný operát neodovzdal do štátnej dokumentácie do 30 dní od jeho vyhotovenia. Nakoľko však zákon o geodézii a kartografii neupravuje výšku pokuty udeľovanej úradom za uvedené priestupky, mohol ju úrad udeliť len podľa zákona o priestupkoch vo všeobecnej výške do 33 eur, ktorá sa udeľuje, ak osobitná časť tohto zákona alebo iný zákon nestanovuje vyššiu pokutu. Za každý priestupok tak uložil maximálnu možnú

pokutu 33 eur, spolu 66 eur.

- v mnohých prípadoch priestupky (zmätočne vyhotovené geometrické plány) nemôžu byť inšpektorom prejednané z dôvodu, že zodpovednosť za nich zanikla uplynutím dvoch rokov od ich spáchania; katastrálny zákon a zákon o geodézii a kartografii uvádzajú aj lehotu, do uplynutia ktorej je možné uložiť pokutu za priestupok, ktorého prejednanie začalo skôr než uplynula všeobecná dvojročná lehota – pokutu podľa § 75 ods. 2 katastrálneho zákona pokutu nemožno uložiť, ak uplynul jeden rok od času, keď sa o ňom inšpektor dozvedel, najneskôr však do troch rokov od jeho spáchania.

V rámci prejednávania priestupku je možné z pohľadu katastrálnej inšpekcie pokladať prerokovanie kontrolných zistených uvedených v protokole o kontrole za fázu objasňovania v zmysle zákona o priestupkoch.; z tohto dôvodu katastrálny inšpektor po prejednaní zápisnice o prerokovaní protokolu o kontrole môže začať konanie o priestupku oznámením kontrolovanému subjektu; následne konanie pokračuje podľa ustanovení Správneho poriadku; v oznámení o začatí priestupkového konania ani v rozhodnutí o uložení pokuty však nestačí len uviesť zistenia odkazom na príslušný protokol o kontrole, ale je potrebné všetky skutočnosti uviesť v plnom znení a dodržať celý procesný postup podľa zákona o priestupkoch.

Záver

V tomto článku sme sa zaoberali platnou právnou úpravou týkajúcou sa niektorých činností katastrálnej inšpekcie a problémami, s ktorými sa inšpekcia pri výkone štátneho dozoru stretáva pri aplikácii zákona o kontrole v štátnej správe a zákona o priestupkoch.

Myslíme si, že v tak závažnej činnosti, akou je výkon štátneho dozoru nad úrovňou spravovania, aktualizácie a obnovy katastra a úrovňou zabezpečovania úloh súvisiacich s katastrom, je neprípustné, aby sa katastrálna inšpekcia nemohla oprieť o takú platnú legislatívu, ktorej ustanovenia kontrolovaný subjekt nebude môcť kedykoľvek spochybníť resp. sa jej aplikácii vyhnúť.

Z uvedených dôvodov pokladáme za nevyhnutné, aby sa uvedené nedostatky odstránili v nadchádzajúcej novelizovanej podobe predpisov regulujúcich činnosti na úseku katastra nehnuteľností a geodetických a kartografických činností.